

L E G E
nr. _____ din _____
privind statutul oamenilor de creație

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE.

Articolul 1. Obiectul legii

- (1) Prezenta lege reglementează statutul profesional al oamenilor de creație, măsurile de susținere și dezvoltare a carierei lor profesionale și formele de organizare colectivă a acestora.
- (2) Prezenta lege se aplică în concordanță cu Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și legislația în vigoare.

Articolul 2. Scopul legii

- (1) Scopul prezentei legi este asigurarea garanțiilor necesare pentru desfășurarea de către oamenii de creație a activităților artistice profesionale, asigurarea drepturilor oamenilor de creație prin consolidarea statutului societal al artiștilor, autorilor, creatorilor și lucrătorilor culturali, inclusiv prin armonizarea și normarea măsurilor legislative în favoarea exercitării neîngrădite a libertății de exprimare artistică în condiții de concurență echitabilă.
- (2) Prezenta lege stabilește reglementări general aplicabile constituirii și activității asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație, inclusiv ale uniunilor de creație în calitatea acestora de organizații reprezentative ale oamenilor de creație și de utilitate publică.

Articolul 3. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

activitate de creație artistică – activitatea de a crea, a concepe opere literare și de artă de toate categoriile și genurile, inclusiv interpretarea operelor de artă și traducerea dintr-o limbă în alta a operelor artistice, indiferent de modul și forma de redare a acestora;

activitate culturală - creația unei opere literare ori artistice sau a unui obiect protejat și/sau interpretarea ori execuția, nefixată sau fixată, așa cum sunt acestea sunt definite în Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, protejate sau susceptibile de a fi protejate prin drept de autor sau drepturi conexe;

artist – persoana fizică care creează, dă expresie creativă, participă prin interpretarea sa la crearea unei opere de artă sau re-creează opere de artă, care

PROIECT

contribuie la dezvoltarea artei și culturii, în calitate de angajat, în calitate de liber - profesionist, sau amator;

artist vizual - persoană fizică care desfășoară activitate de creație în domeniul artelor plastice sau vizuale (pictură, sculptură, grafică, fotografie, arte decorative, tehnici media mixte, artă stradală, etc.), indiferent de forma de desfășurare a acestei activități (angajat în temeiul unui contract individual de muncă, liber-profesionist sau amator);

artist profesionist - persoana fizică care desfășoară o activitate culturală și care dispune de pregătire profesională atestată prin diplomă de licență și/ sau alte acte asimilate acestora, recunoscute în modul stabilit, care certifică pregătirea profesională în unul sau mai multe domenii ale artei și culturii, ale cărei operă de artă este apreciată de către profesioniștii din domeniu și a cărei activitate de creație constituie principala sursă de venit;

artist liber-profesionist – om de creație care își desfășoară activitatea într-un domeniu artistic specific sau de angajat în temeiul unui contract individual de muncă;

asociație profesională a oamenilor de creație – persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ, constituită de către oamenii de creație pe baza dreptului la libera asociere în condițiile prezentei legi pentru promovarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor săi și pentru apărarea drepturilor prevăzute de legislația în vigoare, în contractele colective, în acordurile și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Uniunile de creație sunt asociații profesionale ale oamenilor de creație;

beneficiar al activității de creație artistică / activitate culturală – persoana fizică și / sau persoana juridică pentru care artiștii profesioniști desfășoară activități artistice remunerate pe bază contractuală, altele de cât cele desfășurate în temeiul unui contract individual de muncă;

om de creație – persoana fizică care creează opere de artă originale sau interpretează opere de artă sau acte de creație și realizează activități de creație artistică în domeniul său de activitate artistică în cadrul relațiilor de muncă bazate pe un contract individual de muncă sau în cadrul altor raporturi civile, sau care își face publică creația în afara unui raport de muncă sau de prestare a serviciilor în temeiul unor contracte civile;

registru artiștilor liber – profesioniști – bază de date publică administrată de Ministerul Culturii, care cuprinde informațiile despre persoanele fizice care desfășoară activitate de creație artistică în calitate de artiști liber – profesioniști;

statutul artistului – considerație acordată artiștilor în cadrul societății, în baza importanței atribuite rolului pe care sunt chemați să îl joace în societate, recunoaștere a libertăților și drepturilor, inclusiv a drepturilor morale, economice și sociale de care beneficiază artiștii.

Capitolul II. PRINCIPIILE ACTIVITĂȚII DE CREAȚIE

Articolul 4. Libertatea de creație și de exprimare artistică

- (1) Statul garantează tuturor oamenilor de creație libertatea de creație și alegerea liberă a modului de exprimare artistică proprie.
- (2) Libertatea de exprimare artistică în orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public este inviolabilă, orice ingerință în modul de exprimare artistică ales de către oamenii de creație este admisă doar dacă este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este necesară într-o societate democratică.

Articolul 5. Autonomia profesională și libera asociere a oamenilor de creație

- (1) Orice om de creație este liber să își aleagă domeniul în care își va desfășura activitatea profesională de creație, precum este liber să decidă asupra identității profesionale proprii.
- (2) Oamenii de creație se bucură de libertatea de asociere în cadrul asociațiilor profesionale pentru promovarea drepturilor și intereselor lor profesionale.

Articolul 6. Principiul egalității

Orice om de creație, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, opinie politică sau de altă natură, origine națională sau socială, statut economic sau loc de naștere, dispune de posibilități egale de a dobândi și de a-și dezvolta abilitățile și competențele necesare pentru exercitarea deplină a talentelor artistice proprii, de a obține un loc de muncă și de a-și exercita profesia fără discriminare.

Capitolul III. STATUTUL OAMENILOR DE CREAȚIE

Articolul 7. Domeniile de activitate ale oamenilor de creație

- (1) Oamenii de creație își desfășoară activitățile în următoarele domenii artistice:
 - a) arhitectură;
 - b) arte audiovizuale, interpretative, sonore și vizuale;
 - c) design;
 - d) literatură;
 - e) scenografie;
- (2) Domeniile de activitate de creație artistică și activitate culturală, inclusiv sectoarele sau subsectoarele economiei naționale și socioeconomice în care își desfășoară cu preponderență activitatea

PROIECT

oamenii de creație sunt stabilite de Guvern la propunerea Ministerului culturii.

- (3) Profesiile oamenilor de creație și ocupațiile artistice fac parte din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova
- (4) Oamenii de creație pot desfășura activități de creație independente și în alte domenii, decât cele indicate la alin. (1).

Articolul 8. Activitatea de creație

- (1) Activitatea de creație se desfășoară de către oamenii de creație, atât în temeiul contractelor individuale de muncă, cât și în temeiul contractelor civile, având dreptul să își publice operele de artă în afara acestor contracte.
- (2) Activitatea de creație desfășurată în temeiul contractelor civile nu este activitate de întreprinzător.
- (3) Durata activității de creație pentru crearea unei opere de artă sau pentru desfășurarea unei activități artistice în temeiul unui contract civil se stabilește prin acordul părților contractuale.
- (4) Durata activității de creație desfășurată în temeiul unui contract individual de muncă corespunde duratei regimului de muncă stabilit de angajator.
- (5) Remunerarea oamenilor de creație pentru activitățile de creație desfășurate în temeiul contractelor civile se determină prin acord scris încheiat între oamenii de creație și beneficiarii activității de creație artistică.
- (6) Venitul obținut de oamenii de creație din desfășurarea activităților de creație, altul decât venitul obținut în temeiul unui contract individual de muncă, este supus impozitării în condițiile legislației în vigoare.

Articolul 9. Garanțiile sociale ale oamenilor de creație

- (1) Oamenii de creație beneficiază de protecție socială și sunt subiecți ai obligației de plată a contribuțiilor de asigurări sociale de stat și de asigurare obligatorie de asistență medicală în condițiile legislației în vigoare.
- (2) Artiștii liber - profesioniști, care obțin venituri fluctuante și care își desfășoară activitatea de creație artistică în temeiul contractelor civile pot beneficia de măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă și de protecție socială în caz de șomaj, în conformitate cu legislația în vigoare.
- (3) Durata timpului de muncă al artiștilor liber - profesioniști și durata timpului de odihnă se determină prin contractul de prestare a activităților de creație artistică.

Articolul 10. Proprietatea intelectuală a oamenilor de creație

PROIECT

- (1) Oamenii de creație sunt titulari exclusivi ai drepturilor de autor asupra rezultatelor activității de creație care sunt obiecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe, garanțiile stabilite prin Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe se aplică în mod corespunzător.
- (2) Oamenii de creație își pot proteja operele de artă prin încheierea contractelor de asigurare.

Articolul 11. Condițiile de activitate a oamenilor de creație

- (1) Autoritățile publice centrale și autoritățile publice locale vor asigura, în limita disponibilităților, spații corespunzătoare pentru desfășurarea de către oamenii de creație a activităților de creație artistică.
- (2) Oamenii de creație care nu dispun de ateliere (studiouri) de creație și folosesc pentru desfășurarea activității de creație o parte din spațiul lor locativ, pot deduce din venitul supus impozitării cheltuielile aferente serviciilor comunale pentru spațiul locativ utilizat în scop de creație, în condițiile stabilite prin actele normative în vigoare.
- (3) Oamenii de creație sunt în drept să utilizeze în activitatea lor desfășurată în cadrul proiectelor și în scopuri necomerciale, în mod gratuit, colecțiile deschise ale bibliotecilor, muzeelor, arhivelor, sălilor de expoziție și ale altor organizații de cultură, precum și colecțiile publice ale Instituției Publice a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și ale SA Studioul „Moldova-Film”.

Articolul 12. Arhiva personală a oamenilor de creație

- (1) Arhivele personale ale oamenilor de creație pot fi transmise spre păstrare în arhivele naționale și în muzee.
- (2) Păstrarea arhivelor personale ale oamenilor de creație în arhivele naționale și în muzee, inclusiv accesul proprietarilor și succesorilor lor la acestea, este gratuită.
- (3) Arhivele personale ale oamenilor de creație depuse la arhivele naționale și la muzee pentru păstrare sunt incluse în fondurile acestor arhive și muzee.

Capitolul III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ARTIȘTILOR LIBER – PROFESIONIȘTI

Articolul 13. Registrul artiștilor liber – profesioniști

- (1) Artiștii liber – profesioniști sunt subiecți ai înregistrării benevole în Registrul artiștilor liber – profesioniști.
- (2) Înregistrarea în Registrul artiștilor liber-profesioniști devine obligatorie pentru artiștii liber-profesioniști care solicită garanții sociale, fiscale și juridice, în condițiile prevăzute la articolele 14–18 ale prezentei legi.

- (3) Registrul artiștilor liber – profesioniști cuprinde totalitatea informațiilor documentate referitor la artiștii liber – profesioniști și este administrat de Ministerul Culturii.

Articolul 14. Înregistrarea artiștilor liber – profesioniști.

- (1) Artiștii liber – profesioniști sunt obligați să solicite Ministerului Culturii înregistrarea în Registrul artiștilor liber - profesioniști atunci când în anul fiscal anterior solicitării au înregistrat cel puțin 50% din venitul anual scutit de impozitare conform art. 33 alin. (1) Cod fiscal, constituit cumulativ din:
- a) venituri din cesiunea drepturilor de autor sau a drepturilor conexe;
 - b) activități de creație artistică independente;
 - c) contracte individuale de muncă pe durată determinată, pentru activități culturale și în domeniul cultural, ajunse la termen până la data depunerii cererii de înregistrare.
- (2) În calculul definit conform alin. (1) nu intră veniturile obținute de artist din exploatarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe dobândite prin cesiune sau moștenire și nici din cesiunea dreptului de autor pentru opere științifice sau pentru programe de calculator.
- (3) Concomitent cu cererea de înregistrare, solicitantul care a obținut, în anul fiscal anterior, venituri din drepturi de proprietate intelectuală are obligația de a depune o declarație pe propria răspundere privind respectarea condițiilor de la alin. (2).
- (4) Pentru înregistrare în Registrul artiștilor liber – profesioniști, solicitantul depune, oricând în cursul anului, o cerere la Ministerul Culturii la care se anexează:
- a) documentele doveditoare privind realizarea pragului de venituri din activități culturale;
 - b) declarația pe propria răspundere privind respectarea condițiilor de la alin. (2), după caz;
 - c) informație despre locul desfășurării activităților de creație, dacă artistul dispune de spații amenajate (atelier de creație, studiu etc.);
 - d) informație privind calitatea de membru în cadrul asociației profesionale a oamenilor de creație;
 - e) declarația pe propria răspundere privind autenticitatea informațiilor transmise.
- (5) Reprezintă documente doveditoare ultima declarație pe venit depusă în anul fiscal anterior și/sau certificatul de salariu eliberat de angajator, cu menționarea explicită a funcției ocupate și a domeniului de activitate al angajatorului.
- (6) Cererea se depune la Ministerul Culturii, în format fizic sau prin mijloace electronice și se examinează în termen de 30 de zile de la depunere.

PROIECT

- (7) Ministerul Culturii verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) și aprobă sau, în cazul neîndeplinirii condițiilor, respinge motivat cererea de înregistrare.
- (8) În cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute la alin. (1) și al aprobării cererii, Ministerul Culturii comunică solicitantului dovada înregistrării artistului în registru.
- (9) Hotărârea privind respingerea cererii se comunică solicitantului, prin mijloace electronice, în termen de 5 zile de la emitere. Necomunicarea în acest termen reprezintă aprobarea tacită a cererii.
- (10) Hotărârea privind respingerea cererii se contestă în ordinea prevăzută de Codul administrativ.
- (11) În termen de 5 de zile de la comunicarea aprobării sau de la îndeplinirea termenului de aprobare tacită, artistul liber – profesionist va solicita Serviciului Fiscal de Stat de la domiciliul său, luarea sa la evidență fiscală în calitate de artist liber – profesionist. Procedura de luare la evidență fiscală a contribuabililor prevăzută de actele normative în vigoare, se aplică în mod corespunzător.

Articolul 15. Încetarea calității de artist liber – profesionist

- (1) Calitatea de artist liber – profesionist încetează de drept la încheierea unui contract individual de muncă, pentru activități culturale pe durată nedeterminată. Artistul liber – profesionist este obligat să informeze Ministerul Culturii și Serviciul Fiscal de Stat de la domiciliul sau reședința sa despre încetarea de drept a calității de artist liber – profesionist în termen de 15 zile de la data semnării contractului individual de muncă.
- (2) Artistul liber – profesionist poate oricând renunța la această calitate prin depunerea la Ministerul Culturii a unei cereri de radiere a înregistrării.
- (3) Ministerul Culturii va radia artistul liber – profesionist din Registrul artiștilor liber – profesioniști în termen de 15 zile de la data depunerii cererii și va informa solicitantul și Serviciul Fiscal de Stat despre radierea artistului liber – profesionist din registru.

Articolul 16. Regimul juridic al artistului liber – profesionist

- (1) În desfășurarea activității sale, artistul liber – profesionist poate încheia contracte de cesiune a drepturilor patrimoniale în temeiul Legii nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe și/sau contracte de desfășurare a activității de creație artistică și / sau a activității culturale.
- (2) Contractul de desfășurare a activității de creație artistică / activitate culturală reprezintă convenția încheiată pentru o durată determinată între un beneficiar al activității de creație artistică / activitate culturală și artistul liber - profesionist, care are ca obiect desfășurarea unei activități de creație artistică și / sau a unei activități culturale.

PROIECT

- (3) În cazul artiștilor interpreți și executanți care realizează o interpretare sau execuție nefixată, drepturile patrimoniale cesionate sunt prevăzute, ca obiect distinct, în contractul de desfășurare a activității culturale.
- (4) Contractul de desfășurare a activității de creație artistică și / sau a activității culturale va cuprinde data înregistrării artistului liber – profesionist în Registrul artiștilor liber - profesioniști și, după caz, numărul unic de înregistrare fiscală.
- (5) Perioada în care artistul liber – profesionist a fost înregistrat în această calitate în Registrul artiștilor liber – profesioniști reprezintă vechime în muncă și în profesie.
- (6) Contractele încheiate de artiștii liber – profesioniști sunt asimilate contractelor individuale de muncă.

Articolul 17. Regimul fiscal aplicabil artiștilor liber - profesioniști

- (1) Veniturile obținute în temeiul contractelor de desfășurare a activității de creație artistică și / sau a activității culturale încheiate după înregistrarea în Registrul artiștilor liber - profesioniști constituie venituri din activități independente.
- (2) Înregistrarea artistului liber – profesionist în Registrul artiștilor liber - profesioniști este considerată criteriu de independență a activității din punctul de vedere al clasificării veniturilor.
- (3) Pentru veniturile realizate, artiștii liber - profesioniști datorează impozit pe venit și contribuții de asigurări sociale de stat și contribuții de asigurare obligatorie de asistență medicală, astfel cum acestea sunt prevăzute de legislația în vigoare pentru veniturile din activități independente sau din drepturi de proprietate intelectuală, după caz.
- (4) Artiștii liber – profesioniști au obligația depunerii declarației pe venit și a plății contribuțiilor de asigurări sociale și contribuțiilor de asigurări obligatorii de asistență medicală, la termenele și în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Articolul 18. Garanțiile sociale ale artiștilor liber - profesioniști

- (1) Artiștii liber – profesioniști, pe durata valabilității înregistrării lor în Registrul artiștilor liber - profesioniști, beneficiază de toate prestațiile de asigurări sociale și de asistență medicală cu condiția respectării obligației de plată a contribuțiilor de asigurare socială și de asigurare obligatorie de asistență medicală în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare aplicabile.
- (2) Artiștii liber - profesioniști beneficiază de indemnizație de șomaj dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:
 - a) au un stagiu de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj;
 - b) nu realizează venituri din activități autorizate potrivit legii;

- c) nu îndeplinesc condițiile de pensionare cerute de lege;
 - d) se înregistrează, anterior datei înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj, la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședința;
 - e) nu au încheiat niciun contract de cesiune a drepturilor patrimoniale sau de desfășurare a activităților ce creație artistică sau a activităților culturale, în calitate de artist liber - profesionist în perioada de minimum 60 de zile anterioară înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj.
- (3) Indemnizația de șomaj se acordă în funcție de stagiul de cotizare. Se consideră stagiu de cotizare perioada de timp pentru care artistul a fost înregistrat în Registrul artiștilor liber – profesioniști și a plătit contribuții de asigurări sociale.

Capitolul IV. ASOCIAȚIILE PROFESIONALE ALE OAMENILOR DE CREAȚIE

Articolul 19. Constituirea asociațiilor profesionale

- (1) În scopul apărării drepturilor și promovării intereselor lor profesionale, economice și sociale în relația cu autoritățile publice și cu beneficiarii activității lor remunerate și pentru apărarea drepturilor prevăzute de legislația în vigoare, în contractele colective, în acordurile și taratele internaționale la care Republica Moldova este parte, oamenii de creație pot constitui și / sau pot adera la asociații profesionale ale oamenilor de creație.
- (2) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație sunt persoane juridice, dispun de patrimoniu și buget propriu, nu au scop lucrativ și nu pot desfășura activități cu caracter politic.
- (3) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație, sunt independente față de autoritățile publice, de partidele politice, de organizațiile beneficiarilor de activități de creație și culturale și de orice alte organizații necomerciale sau neguvernamentale, inclusiv organisme de gestiune colectivă.
- (4) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație pot desfășura activități economice și sociale, inclusiv activități în beneficiul public, conform statutului lor. Veniturile asociațiilor profesionale obținute în rezultatul activităților desfășurate nu se distribuie între membrii asociației.
- (5) Constituirea sau aderarea la asociațiile profesionale ale oamenilor de creație nu este incompatibilă și nu îngrădește dreptul oamenilor de creație de asociere în alte asociații constituite sau care vor fi constituite sau dreptul la libera asociere în orice alt scop.
- (6) Pentru constituirea unei asociații profesionale este necesar acordul de voință liber exprimat al unui număr de cel puțin 20 oameni de creație din același sector de activitate culturală sau creativă. Nici un om de creație nu

PROIECT

poate fi constrâns să facă sau să nu facă parte, să se retragă sau să nu se retragă dintr-o asociație profesională.

- (7) Un om de creație poate face parte, în același timp, numai dintr-o singură asociație profesională într-un sector de activitate profesională și creativă.
- (8) Pe perioada în care un om de creație deține o funcție de demnitate publică conform legii, calitatea sa de membru într-o asociație profesională se suspendă.
- (9) Constituirea, organizarea, funcționarea, reorganizarea și încetarea activității unei asociații profesionale a oamenilor de creație se reglementează prin statutul adoptat de membrii săi, cu respectarea prevederilor legale. În absența unor prevederi statutare exprese cu privire la reorganizarea și încetarea activității asociației profesionale, se vor aplica dispozițiile Codului civil privind încetarea persoanelor juridice și prevederile Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale .
- (10) La constituirea și înregistrarea asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație, prevederile Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale se aplică în mod corespunzător, dacă prezenta lege nu prevede altfel.

Articolul 20. Statutul asociației profesionale a oamenilor de creație

- (1) Statutul asociației profesionale a oamenilor de creație se aprobă prin hotărârea adunării membrilor asociației, consemnată într-un proces – verbal, și trebuie să conțină cel puțin următoarele:
 - a) scopul constituirii, denumirea și sediul asociației profesionale;
 - b) domeniul artistic în care se constituie asociația profesională;
 - c) modul în care se dobândește și încetează calitatea de membru al asociației profesionale;
 - d) drepturile și îndatoririle membrilor;
 - e) modul de stabilire și încasare a cotizației;
 - f) organele executive de conducere, denumirea acestora, modul de alegere și de revocare, durata mandatelor și atribuțiile lor;
 - g) condițiile și normele de deliberare pentru modificarea statutului și de adoptare a hotărârilor;
 - h) mărimea și compunerea patrimoniului asociației;
 - i) reorganizarea sau lichidarea asociației profesionale, transmiterea ori, după caz, lichidarea patrimoniului.
 - j) alte prevederi.
- (2) Asociațiile profesionale au dreptul să elaboreze reglementări proprii, să își aleagă liber reprezentanții, să își organizeze gestiunea și activitatea și să formuleze programe proprii de activitate, cu respectarea legii.
- (3) Este interzisă orice intervenție din partea autorităților publice, a beneficiarilor sau a oricăror altor organizații neguvernamentale, inclusiv

organisme de gestiune colectivă, de natură să limiteze ori să împiedice exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (2).

Articolul 21. Înregistrarea asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație.

- (1) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație sunt supuse înregistrării în registrul de stat al unităților de drept în corespundere cu prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.
- (2) Asociațiile profesionale sunt obligate să informeze Ministerul Culturii despre înregistrarea lor, comunicând informația cu privire la sediul asociației, datele de corespondență și persoanele care reprezintă asociația profesională.
- (3) Orice modificare a statutului asociației profesionale sau a datelor acesteia înscrise în Registrul de stat al unităților de drept se supune procedurii de înregistrare prevăzută de Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

Articolul 22. Drepturile asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație

- (1) În vederea realizării scopului pentru care sunt constituite, asociațiile profesionale ale oamenilor de creație au dreptul să folosească orice mijloace specifice de apărare a drepturilor membrilor lor, inclusiv negocierile, procedurile de soluționare a litigiilor prin conciliere, mediere, arbitraj, în condițiile prevăzute de lege.
- (2) Bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea, administrarea sau folosința asociațiilor profesionale pot fi folosite numai potrivit intereselor colective ale membrilor acestora, fără a putea fi împărțite între aceștia.
- (3) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație pot apăra drepturile membrilor lor, ce decurg din prezenta lege, în fața instanțelor judecătorești, a altor instituții sau autorități ale statului, prin apărători proprii sau desemnați.
- (4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (3) asociațiile profesionale au dreptul de a întreprinde orice acțiune prevăzută de lege, inclusiv de a formula acțiune în justiție în numele membrilor lor, în baza unei împuterniciri scrise din partea acestora. Acțiunea nu va putea fi introdusă sau continuată de asociația profesională dacă membrul în numele căruia acționează asociația se opune sau renunță la judecată în mod expres.
- (5) În exercitarea atribuțiilor lor, asociațiile profesionale declanșează și/sau participă la negocieri colective cu beneficiarii de activitate de creație artistică / activitate culturală care urmăresc stabilirea remunerațiilor minimale pentru diferitele categorii de activități ale oamenilor de creație și a condițiilor minimale ce privesc desfășurarea activității oamenilor de

PROIECT

creație și a relațiilor dintre cele două părți, precum și orice alte acorduri în probleme de interes comun.

- (6) În scopul apărării drepturilor și promovării intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor, asociațiile profesionale vor primi de la beneficiari informațiile necesare pentru negocierea înțelegerilor colective în condițiile legii.
- (7) În condițiile prezentei legi și a statutului propriu, asociația profesională a oamenilor de creație poate:
 - a) să sprijine material membrii săi în exercitarea profesiei/meseriei;
 - b) să editeze și să tipărească publicații proprii;
 - c) să constituie fonduri proprii pentru ajutorarea membrilor săi;
 - d) să organizeze și să sprijine material și financiar activități sociale în interesul membrilor;
 - e) să organizeze și să desfășoare cursuri și alte forme de pregătire, calificare sau reconversie profesională, în condițiile legii;
 - f) să ofere, la cerere, consiliere în probleme de natură juridică sau financiar-fiscală membrilor săi;
 - g) să desfășoare și alte activități prevăzute prin statut, în condițiile legii.
- (8) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație sunt în drept:
 - a) să formuleze propuneri de modificare a actelor normative în domeniile artistice și culturale, protecției drepturilor, libertăților și intereselor oamenilor de creație și ale asociațiilor profesionale, precum și să participe la elaborarea și dezbaterile proiectelor de acte normative, la elaborarea deciziilor autorităților administrației publice centrale și locale care vizează cultura;
 - b) să primească, în conformitate cu legislația, de la autoritățile administrației publice centrale și locale informații cu privire la elaborarea și adoptarea actelor normative în domeniile artistice și culturale, protecției drepturilor, libertăților și intereselor oamenilor de creație și ale asociațiilor lor profesionale;
 - c) să confirme perioada activității de creație a membrilor săi;
 - d) să formuleze propuneri privind acordarea distincțiilor de stat și titlurilor onorifice oamenilor de creație, membri ai asociației profesionale respective;
 - e) să beneficieze de fonduri și alte resurse financiare atrase pentru asigurarea activităților proprii operaționale și pentru organizarea de evenimente și activități culturale;
 - f) să primească alocații și fonduri bugetare pentru organizarea evenimentelor sau activităților culturale de importanță, națională sau locală;
 - g) să beneficieze de sprijin financiar și material acordat de stat pentru dezvoltarea organizațională a asociației și implementarea proiectelor

PROIECT

conform priorităților stabilite pentru fiecare domeniu al culturii și creației artistice.

Articolul 23. Colaborarea asociațiilor profesionale cu autoritățile publice

- (1) Autoritățile administrației publice centrale și locale vor acorda suport și sprijinul necesar pentru desfășurarea activității asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație.
- (2) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație pot beneficia, în condițiile legii, de înlesniri privind achitarea impozitelor, taxelor vamale, cheltuielilor de locațiune a încăperilor date de autoritățile administrației publice centrale și locale.

Articolul 24. Uniunea de creație

- (1) Uniunea de creație este asociația profesională care:
 - a) este constituită de către oameni de creație care activează în domeniul literaturii, artei, arhitecturii sau jurnalismului cel puțin 5 ani și care au cele mai ample și vaste realizări profesionale în domeniul lor de activitate, recunoscute pe plan național și internațional;
 - b) are o activitate de cel puțin 20 ani;
 - c) este constituită și are un număr minim de 50 membri.
- (2) Uniunile de creație reprezentative ale unui domeniu de creație sunt parteneri strategici ai Ministerului Culturii (statului) în realizarea programelor de stat în domeniul culturii.
- (3) Uniunile de creație se pot asocia în asociații profesionale la nivel regional sau național.
- (4) Evenimentele artistice și culturale de nivel național și internațional organizate de către uniunile de creație sunt parte a evenimentelor culturale prioritare ale statului și sunt finanțate din contul mijloacelor bugetare alocate în acest scop anual conform legii bugetului de stat.

Articolul 25. Suportul financiar al asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație

- (1) Asociațiile profesionale ale oamenilor de creație pot beneficia de suport financiar din bugetul public național pentru următoarele scopuri:
 - a) acordarea de sprijin financiar membrilor săi pentru desfășurarea activității de creație artistică sau pentru activitate culturală;
 - b) acoperirea cheltuielilor legate de formarea profesională continuă a membrilor asociațiilor;
 - c) subvenționarea activităților de creație artistică / crearea operelor de artă;
 - d) realizarea unor monumente de for public în cadrul parteneriatelor culturale constituite între autoritățile publice și oamenii de creație, programelor sau proiectelor culturale dezvoltate de Ministerul culturii

PROIECT

- în colaborare cu uniunile de creație și / sau asociațiile profesionale ale oamenilor de creație;
- e) achiziția anuală a creațiilor artistice pentru fondurile, instituțiile teatrale și concertistice, și muzee întru completarea și protejarea patrimoniului național;
 - f) acoperirea costurilor de dezvoltare organizatorică a asociației profesionale.
- (2) Guvernul stabilește mecanismul de oferire a sprijinului financiar și material destinat asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație.
- (3) Sprijinul financiar acordat de stat asociațiilor profesionale ale oamenilor de creație se realizează în principal prin finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii, finanțare cu destinație specială, inclusiv comandă socială.
- (4) Asociațiile profesionale pot solicita oferirea gratuită sau în condiții preferențiale a dreptului de a folosi proprietatea publică pentru desfășurarea activităților lor.

Capitolul V. INDEMNIZAȚIA DE MERIT

Articolul 26. Instituirea indemnizației de merit

- (1) Indemnizația de merit este o distincție de stat care se acordă pentru realizări deosebite și pentru recompensarea unei activități de notorietate în următoarele domenii ale culturii: creație muzicală, creație interpretativă, creație cinematografică, creație literară, artă plastică, artă teatrală, arhitectură, patrimoniu cultural național mobil și imobil.
- (2) Criteriile de atribuire a indemnizației de merit se aprobă de Guvern la propunerea Ministerului Culturii și uniunilor de creație.

Articolul 27. Acordarea indemnizației de merit

- (1) Indemnizația de merit se acordă personalităților notorii din domeniile specificate la art. 7 rezidente în Republica Moldova și care nu dispun de indemnizații similare acordate de alte state.
- (2) Acordarea indemnizației de merit se efectuează anual de Ministerul culturii la propunerea ministerului și uniunilor de creație, în urma aprobării nominanților de Comisia națională pentru acordarea indemnizației de merit.

Articolul 28. Comisia națională pentru acordarea indemnizației de merit

- (1) Comisia națională pentru acordarea indemnizației de merit este compusă din următoarele persoane:
- a) președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din Parlamentul Republicii Moldova;

PROIECT

- b) ministrul culturii;
 - c) ministrul finanțelor;
 - d) ministrul muncii și protecției sociale;
 - e) președintele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;
 - f) președintele Consiliului Biblioteconomic Național;
 - g) președinții uniunilor de creație.
- (2) Regulamentul de funcționare a Comisiei naționale și procedura de acordare a indemnizației de merit se aprobă de Guvern.

Articolul 29. Cuantumul și numărul indemnizației de merit

- (1) Cuantumul lunar al indemnizației de merit este egal cu un salariu mediu pe economie, stabilit în anul precedent. Indemnizația de merit nu constituie venit impozabil și nu se impozitează.
- (2) Numărul indemnizațiilor de merit acordate anual se stabilește de Comisia națională.
- (3) Numărul indemnizațiilor de merit, precum și volumul alocației bugetare acordate anual se stabilesc în legea bugetului de stat.
- (4) Beneficiarii indemnizației de merit, decorați cu Ordinul Republicii, cetățeni ai Republicii Moldova, domiciliați pe teritoriul Republicii Moldova, care beneficiază de pensie pentru limită de vârstă sau alocație socială de stat dintr-un alt stat, beneficiază de o alocație lunară nominală pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 de lei, care se plătește din bugetul asigurărilor sociale de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Capitolul VI. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 30.

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția Capitolului IV, care va intra în vigoare peste 12 luni de la data publicării prezentei legi.
- (2) Guvernul își va aduce actele normative în conformitate cu prezenta lege în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi.
- (3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 21/2013 cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație, se abrogă.

Președintele Parlamentului